

Rapport

Datum: 26 september 2005
Rapportnummer: 2005/293

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie hem in de beschikking van 25 februari 2004 op zijn bezwaarschrift van 19 februari 2002 tegen de afwijzende beschikking op zijn verblijfsaanvraag onvoldoende duidelijk heeft meegedeeld dat hij, ten einde uitzetting uit Nederland te voorkomen, binnen 24 uur een voorlopige voorziening diende aan te vragen bij de rechtbank.

Beoordeling

1. Verzoeker, afkomstig uit Turkije, diende op 13 december 2001 bij de korpschef van het regionale politiekorps Midden- en West-Brabant een aanvraag in om verlening van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier met beperking “verblijf bij partner en het verrichten van arbeid al dan niet in loondienst”. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie wees deze aanvraag af bij beschikking van 18 februari 2002. Verzoeker diende hiertegen op 19 februari 2002 een bezwaarschrift in. De minister verklaarde het bezwaarschrift bij beschikking van 17 oktober 2002 kennelijk ongegrond. De minister trok deze beslissing op 17 juli 2003 echter in en deelde verzoeker mee dat zij opnieuw zou beslissen op het bezwaarschrift van 19 februari 2002.
2. Bij beschikking van 25 februari 2004 verklaarde de minister het bezwaarschrift ongegrond. De minister deelde verzoeker in de rechtsmiddelenverwijzing mee dat hij binnen vier weken tegen de beslissing beroep kon aantekenen en dat hij, om hangende de beroepsprocedure uitzetting uit Nederland te voorkomen, de rechter tevens kon verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen. Het verzoek om een voorlopige voorziening diende binnen 24 uur na bekendmaking van de beschikking te worden aangevraagd.
3. De gemachtigde ontving de beschikking op (vrijdag) 26 februari 2004 per reguliere post. De rechtsmiddelenverwijzing was vermeld op bladzijde vier van de beschikking. De termijn van 24 uur voor het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening was niet apart vermeld in de aanbiedingsbrief. De gemachtigde diende op 29 februari 2004 bij de rechtbank een beroepschrift in en verzocht de rechtbank tevens een voorlopige voorziening te treffen. De IND deelde de gemachtigde bij brief van 11 maart 2004 mee dat de rechtsmiddelen, hoewel niet tijdig aangewend, wel als tijdig ingediend zijn aangemerkt.
4. In reactie op de klacht verwijst de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in haar brief 14 september 2004 naar hoofdstuk B1/4.8.2. van de Vreemdelingencirculaire 2000 (zie Achtergrond, onder 2.) en naar artikel 6:16 Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 1.) waarin is bepaald dat het instellen van beroep bij de rechtbank de werking van een besluit niet opschort maar dat hiervoor een voorlopige voorziening kan worden aangevraagd.

5. Het beginsel van fair play eist dat bestuursorganen en ambtenaren burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

6. De rechtsmiddelen stonden alle vermeld in de beschikking. Er kan dan ook niet worden gesteld dat de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzoekers gemachtigde in de beschikking onvoldoende duidelijk heeft meegedeeld dat verzoeker, ten einde uitzetting uit Nederland te voorkomen, binnen 24 uur een voorlopige voorziening diende aan te vragen bij de rechtbank.

De onderzochte gedraging is behoorlijk

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie is niet gegrond.

Onderzoek

Op 18 maart 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D., ingediend door de heer mr. P.J. de Bruin te Rotterdam, met een klacht over een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker, afkomstig uit Turkije, diende op 28 juli 1997 een aanvraag om toelating als vluchteling in. De minister voor Vreemdelingen en Integratie wees deze aanvraag bij beschikking van 3 augustus 2001 af omdat zij veronderstelde dat verzoeker (mede) verantwoordelijk was voor misdrijven als bedoeld in artikel 1 (F) van het Vluchtelingenverdrag. De rechtbank verklaarde het hiertegen door verzoeker ingediende beroepschrift op 18 november 2003 ongegrond.

2. Tijdens de nog lopende asielprocedure diende verzoeker op 13 december 2001 bij de korpschef van het regionale politiekorps Midden- en West-Brabant een aanvraag in om verlening van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier met beperking “verblijf bij partner en het verrichten van arbeid al dan niet in loondienst”. De minister wees deze aanvraag bij beschikking van 18 februari 2002 af. Verzoeker diende hiertegen op 19 februari 2002 een bezwaarschrift in. De minister verklaarde dit bezwaarschrift bij beschikking van 17 oktober 2002 kennelijk ongegrond. Verzoeker diende hierop op 13 november 2002 een beroepschrift in bij de rechtbank. Bij brief van 17 juli 2003 trok de minister haar beschikking van 17 oktober 2002 in en deelde mee dat ze opnieuw zou beslissen op het bezwaarschrift van 19 februari 2002.

3. De minister verklaarde het bezwaarschrift bij beschikking van 25 februari 2004 ongegrond. Voorts deelde de minister mee dat de ongegrondverklaring van het bezwaarschrift tot gevolg had dat verzoeker na bekendmaking van de beschikking niet langer rechtmatig in Nederland verbleef. De minister deelde in de rechtsmiddelenverwijzing verder mee dat verzoeker binnen vier weken tegen de beslissing beroep kon aantekenen. Indien verzoeker beroep zou instellen tegen het besluit zouden de genoemde rechtsgevolgen niet worden opgeschort, aldus de minister. Ook werd in de beschikking vermeld dat hij, om uitzetting uit Nederland tijdens de beroepsprocedure te voorkomen, de rechter tevens kon verzoeken om een voorlopige voorziening. De voorlopige voorziening diende binnen 24 uur na bekendmaking van de beschikking te worden aangevraagd. De rechtsmiddelenverwijzing stond op bladzijde vier van de beschikking. De termijn waarbinnen verzoeker de voorlopige voorziening diende aan te vragen stond niet apart vermeld op het voorblad of in de begeleidende brief.

4. De gemachtigde van verzoeker ontving de beschikking op (vrijdag) 26 februari 2004 per reguliere post. De gemachtigde diende op 29 februari 2004 bij de rechtbank een beroepschrift in en verzocht de rechtbank tevens een voorlopige voorziening te treffen.

5. De gemachtigde diende op 1 maart 2004 een klacht in bij de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie over de wijze waarop de beschikking van 25 februari 2004 aan hem bekend was gemaakt. De gemachtigde deelde de minister hierin onder meer het volgende mee:

“De manier van kennisgeving schiet op 3 punten te kort:

1. het toezenden per post en niet (tevens) per fax;
2. het niet vermelden in de aanbiedingsbrief dat er een termijn van 24 uur wordt gegeven voor het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening;
3. het geven van een termijn die te kort is om te kunnen reageren binnen de gestelde termijn nu er geen enkele garantie is dat de beschikking de vreemdeling of diens gemachtigde binnen de gestelde termijn bereikt.”
6. De minister liet de gemachtigde van verzoeker bij brief van 11 maart 2004 weten dat zij de klacht ongegrond achtte. De minister deelde de gemachtigde in haar brief onder meer het volgende mee:

“Ik acht uw klacht ongegrond. Mij is gebleken dat namens bovengenoemde vreemdeling op 29 februari 2004 een verzoek om een voorlopige voorziening is ingediend. Ik beschouw dit verzoek als tijdig ingediend. Bovengenoemde vreemdeling is derhalve niet in zijn belangen geschaad.”

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtomschrijving onder Klacht.

C. Standpunt minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie reageerde bij brief van 14 september 2004 onder meer als volgt op de klacht:

“De klacht van verzoeker van 1 maart 2004 is mijns inziens terecht ongegrond verklaard. Daartoe acht ik het volgende van belang.

In hoofdstuk B1/4.8.2 van de Vreemdelingen-circulaire 2000 is neergelegd dat - conform het bepaalde in artikel 6:16 Awb - het instellen van beroep bij de rechtbank de werking van het besluit niet opschort. Een voorlopige voorziening kan aangevraagd worden om uitzetting hangende het beroep achterwege te laten. Indien de vreemdeling tijdig een verzoek heeft ingediend om een voorlopige voorziening, blijft uitzetting in de regel achterwege totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan. Op deze hoofdregel zijn drie uitzonderingsstaties geformuleerd die hier verder onbesproken kunnen blijven.

Voorop gesteld moet worden dat het door de gemachtigde van verzoeker ingediende verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening - hoewel niet ingediend binnen 24 uur na bekendmaking van de beschikking - door de IND als tijdig ingediend wordt aangemerkt. Dit blijkt uit de brief van de IND van 11 maart 2004 in reactie op de klacht van verzoeker. Dit betekent dat verzoeker al dus de behandeling van het door hem ingediende

rechtsmiddel hier te lande mag afwachten.

Verzoeker klaagt erover dat de beschikking van 25 februari 2004 er onvoldoende blijk van geeft dat hij, ten einde uitzetting uit Nederland te voorkomen, tijdig, dat wil zeggen, binnen 24 uur een voorlopige voorziening diende aan te vragen bij de rechtbank. Ik acht deze klacht reeds ongegrond nu pagina 4 van het besluit van 25 februari 2004 expliciet vermeldt dat '(...) u aan de rechtbank kunt verzoeken om door middel van een voorlopige voorziening te bepalen dat uitzetting achterwege dient te blijven totdat op het beroepschrift is beslist. Hiervoor bestaat gedurende 24 uur na bekendmaking van de beschikking de gelegenheid'.

Verder is in de eerdere gegeven beslissingen in de onderhavige vreemdelingenrechtelijke procedure, te weten de beschikking in eerste aanleg van 18 februari 2002 en de (later ingetrokken) beschikking op bezwaar van 17 oktober 2002, vermeld dat binnen 24 uur na bekendmaking van het besluit om een voorlopige voorziening moet worden verzocht indien verzoeker wenst te bewerkstellen dat uitzetting gedurende de behandeling van de door hem verzochte voorlopige voorziening achterwege blijft. Het komt mij voor dat het gewraakte besluit dat, zoals gezegd eveneens deze mededeling bevat, in het licht van de voorafgegangene besluiten moeilijk op dit punt als onverwacht kan worden beschouwd.

Voor zover verzoeker stelt dat - gegeven de termijn van 24 uur - niet volstaan had kunnen worden met verzending per post van dit besluit, doch verzending per fax in de rede had gelegen, merk ik het volgende op. Zoals aangegeven vangt de termijn aan na bekendmaking van het besluit. Voor het doen aanvangen van deze termijn maakt het niet uit of het besluit bekend wordt gemaakt door verzending per post dan wel door verzending van het besluit per fax."

D. Reactie verzoeker

De gemachtigde van verzoeker reageerde bij brief van 12 oktober 2004 onder meer als volgt op de reactie van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie:

"De feitelijke informatie die de Minister geeft, klopt.

Ook het feit dat alsnog aan (verzoeker; N.o.) is toegestaan de uitspraak op het verzoek om een voorlopige voorziening in Nederland af te wachten. Dat is echter niet waar het om gaat.

Voor hetzelfde geld n.l. had de Minister kunnen zeggen: het besluit is bekend gemaakt op donderdag 25 februari 2004 n.l. de dag waarop de beschikking werd geslagen en er had uiterlijk vrijdag 26 februari 2004 een verzoek om een voorlopige voorziening moeten zijn ingediend. Formeel zou de Minister daarmee gelijk hebben gehad. In de rechtspraak wordt de dag waarop een besluit is gedateerd c.q. verzonden (dezelfde datum tenzij anders aangegeven op het besluit) beschouwd als de dag van bekendmaking. Formeel gezien, is

het verzoekschrift dat op 29 februari 2004 is verzonden te laat.

Door de mededeling van de 24 uurstermijn zo te “verbergen” wordt de situatie dat het verzoekschrift te laat wordt ingediend in het leven geroepen. Het is een kleine moeite om in de begeleidende brief aan te geven dat er een 24 uurstermijn geldt en een en ander op de fax te zetten zodat meteen duidelijk is wat het standpunt van de Minister is t.o.v. de schorsende werking. Dat hoort bij de taak van de Minister die niet alleen voorlichting hoort te geven maar ook de procesbelangen van de vreemdeling in het oog dient te houden.

Mijn ervaring is dat formaliteiten nogal eens voor problemen kunnen zorgen; meestal ten nadele van vreemdelingen.

De wijze waarop de Minister de mededeling over de 24 uurstermijn bekend heeft gemaakt, is uiterst vreemdelingenonvriendelijk en houdt geen rekening met de (proces) belangen van de vreemdeling.”

Bij brief van 24 februari 2005 vulde verzoekers gemachtigde de reactie van 12 oktober 2004 als volgt aan:

“Ik bericht u (...) dat er op 18 februari 2002 sprake is geweest van een 24-uurstermijn maar dat dit betrof een op die dag in persoon uitgereikte beschikking.

Daarna is er 17 oktober 2002 een beschikking geslagen waarin gesteld werd dat er al een voorlopige voorziening was ingediend waarop nog niet was beslist en dat er verder 24 uur de tijd werd gegeven voor het indienen van een voorlopige voorzieningsverzoek binnen 24 uur na bekendmaking van de beschikking van de rechtbank (bedoeld zal zijn uitspraak).

Van andere 24-uurstermijnen voor de beschikking waar de onderhavige klacht over gaat, is in dit dossier geen sprake geweest. De situaties waren niet vergelijkbaar.”

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

“Artikel 3:45

1. Indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld, wordt daarvan bij de bekendmaking en bij de mededeling van het besluit melding gemaakt.

2. Hierbij wordt vermeld door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld.

(...)

Artikel 6:16

Het bezwaar of beroep schorst niet de werking van het besluit waartegen het is gericht, tenzij bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald.”

2. Vreemdelingencirculaire 2000, B1

“4.8.2. Geen opschorting

Het instellen van beroep bij de rechtbank schort de werking van het besluit niet op. Een voorlopige voorziening kan aangevraagd worden om uitzetting hangende het beroep achterwege te laten.

Indien de vreemdeling tijdig een verzoek heeft ingediend om een voorlopige voorziening, blijft uitzetting in de regel achterwege totdat de president uitspraak heeft gedaan...”